



**Centraal Bureau  
voor de Statistiek**

Microdata Services

---

## **Documentatie**

**Personen die van nationaliteit zijn gewijzigd en op het moment van de wijziging van nationaliteit in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente stonden ingeschreven per publicatiejaar  
(GBANATGEWIJZIGDENMASSABUS)**

## Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie [microdata@cbs.nl](mailto:microdata@cbs.nl). Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Personen die van nationaliteit zijn gewijzigd en op het moment van de wijziging van nationaliteit in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente stonden ingeschreven per publicatiejaar.*”

### *Engelse versie*

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: [microdata@cbs.nl](mailto:microdata@cbs.nl).

**Beschikbare bestand(en):**

De bestanden zijn beschikbaar over de perioden 2013 t/m 2023.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

---

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Reden versie 2020BUSV2: Verbeterde 2e versie.
  - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
  - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-



## Inhoudsopgave

<b>Bronvermelding</b> .....	<b>2</b>
<b>Beschikbare bestand(en):</b> .....	<b>3</b>
<b>1. Inleiding</b> .....	<b>5</b>
<b>2. Toelichting op de inhoud van de bestanden</b> .....	<b>6</b>
Onderwerp microdatabestand(en) .....	6
Beschrijving .....	6
Beschrijving van de populatie .....	7
Methodologie .....	7
Bijlagen .....	7
<b>3. Bestandsopbouw en toelichting</b> .....	<b>8</b>
<b>Bestandsopbouw</b> .....	<b>8</b>
<b>Toelichting op de variabelen</b> .....	<b>9</b>
RINPERSOONS .....	9
RINPERSOON.....	9
DATUMNATWIJZIGING .....	9
DATUMVOLGENDENATWIJZIGING .....	10
PUBLICATIEJAARNATWIJZIGING .....	10
NATVERKRIJGING .....	10
NATVERLIES .....	11
REGELINGNATWIJZIGING .....	12
<b>Versiegeschiedenis</b> .....	<b>14</b>

## 1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Personen die van nationaliteit zijn gewijzigd en op het moment van de wijziging van nationaliteit in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente stonden ingeschreven per publicatiejaar*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

## 2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

### Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

### Beschrijving

Van de personen die van nationaliteit zijn gewijzigd is het identificatienummer, de datum van nationaliteitswijziging, de datum van een eventuele volgende nationaliteitswijziging, het publicatiejaar, de verkregen nationaliteit, de verloren nationaliteit en de regeling waarmee de nationaliteitswijziging is verkregen/verloren. Nationaliteit: Het wettelijk onderdaan zijn van een bepaalde staat (staatsburgerschap). Personen kunnen meerdere nationaliteiten hebben. Om dubbelstellingen te voorkomen wordt in statistische overzichten van personen die meerdere nationaliteiten hebben, slechts de eerste nationaliteit gepubliceerd. Daartoe worden prioriteringsregels gesteld. Die komen erop neer dat iemand met de Nederlandse nationaliteit in de statistiek steeds Nederlander is. Voor mensen die niet de Nederlandse nationaliteit bezitten, geldt de volgorde: nationaliteit van één van de Benelux-landen, nationaliteit van een staat binnen de Europese Unie, andere Europese nationaliteit, niet-Europese nationaliteit. Personen die geen nationaliteit hebben, zijn staatloos.

Regeling:

Belangrijkste in de Rijkswet op het Nederlanderschap vastgelegde manieren om het Nederlanderschap te verkrijgen. Verrijking Nederlanderschap: Verrijking van het Nederlanderschap anders dan door geboorte. Het Nederlanderschap kan worden verkregen van rechtswege (waaronder door adoptie), door optie, door naturalisatie (zelfstandige of medenaturalisatie) en door erkenning. Niet meegeteld zijn kinderen waarvan de vader en / of moeder Nederlander is tijdens de geboorte van het kind, vondelingen en personen van de derde generatie. Zij zijn automatisch Nederlander en worden opgenomen in de geboortestatistiek. Verlies van het Nederlanderschap:

Intrekking of afstand doen van de Nederlandse nationaliteit. Het Nederlanderschap gaat verloren wanneer de familierechtelijke betrekkingen waaraan het Nederlanderschap is ontleend vervalt. Hierbij geldt wel dat het Nederlanderschap in geen geval verloren gaat als daar van staatloosheid het gevolg zou zijn. Meerderjarigen verliezen het Nederlanderschap door vrijwillig een andere nationaliteit te verkrijgen of door een verklaring van afstand af te leggen. Voor een minderjarige gaat het Nederlanderschap onder meer verloren in geval van erkenning, wettiging of adoptie door een niet-Nederlander als de minderjarige daardoor diens nationaliteit verkrijgt of (bij meervoudige nationaliteit) die reeds bezat. Ook dit mag echter niet leiden tot staatloosheid. Daarnaast kan het verlies van het Nederlanderschap niet optreden zolang één van de ouders nog Nederlander is. Meerderjarig: Persoon van 18 jaar of ouder of een persoon die vóór het bereiken van de 18e verjaardag in het huwelijk is getreden. Minderjarig: (ongehuwd) persoon jonger dan 18 jaar. Staatloos: Persoon die door geen enkele staat als onderdaan kan worden beschouwd.

### **Beschrijving van de populatie**

Personen die van nationaliteit zijn gewijzigd en op het moment van de nationaliteitswijziging in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente stonden ingeschreven.

### **Methodologie**

Dit bestand is geschikt om het jaarlijkse aantal nationaliteitsgewijzigden te bepalen zoals die zijn gepubliceerd door team Demografie. Dit bestand is een definitief bestand en zal niet meer wijzigen. Personen die in het voorgaande jaar van nationaliteit zijn gewijzigd maar van wie het wijzigingsbericht pas na het afsluiten van het voorgaande publicatiejaar is binnengekomen zijn toegevoegd aan het lopende publicatiejaar. Het jaar in de variabele DATUMNATWIJZIGING hoeft dan ook niet gelijk te zijn aan het PUBLICATIEJAARNATWIJZIGING. Een publicatiejaar wordt omstreeks 15 februari volgend op het publicatiejaar afgesloten.

### **Bijlagen**

variabelenwaardenGBANATGEWIJZIGDENMASSABUS.xlsx

### 3. Bestandsopbouw en toelichting

#### Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	DATUMNATWIJZIGING	A8
4	DATUMVOLGENDENATWIJZIGING	A8
5	PUBLICATIEJAARNATWIJZIGING	A4
6	NATVERKRIJGING	A4
7	NATVERLIES	A4
8	REGELINGNATWIJZIGING	A3



### **Toelichting op de variabelen**

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

De landcodes met omschrijvingen zijn voor Remote Access en On-site gebruikers te vinden in K:\Utilities\Code\_Listings\SSBreferentiebestanden\landaktueelrefvv.sav met een Toelichting LANDAKTUEELREF.pdf

De nationaliteitcodes met omschrijvingen zijn voor Remote Access en On-site gebruikers te vinden in K:\Utilities\Code\_Listings\SSBreferentiebestanden\NATAKTUEELREFVV.sav.

### **RINPERSOONS**

RINPERSOONS van de persoon die van nationaliteit is gewijzigd

#### *Definitie*

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

#### *Toelichting bij de definitie*

Betreft RINPERSOONS van de persoon die van nationaliteit is gewijzigd. In de meeste gevallen is de bron van de persoon-id de gemeentelijke bevolkingsregisters.

#### *Codelijst*

Waarde	Label
R	RINPERSOON WEL IN GBA/BRP

### **RINPERSOON**

RINPERSOON van de persoon die van nationaliteit is gewijzigd

#### *Definitie*

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

#### *Toelichting bij de definitie*

Betreft RINPERSOON van de persoon die van nationaliteit is gewijzigd. In de meeste gevallen gaat het om een omzetting van het A-nummer uit de gemeentelijke bevolkingsregisters. Omdat het A-nummer zeer identificerend is, wordt het voor toepassingen binnen het CBS (waaronder het uniek houden van aan personen gerelateerde informatie en het koppelen van verschillende registraties) vervangen door het RinPersoon. Rin staat voor Record identification number. Door de aan een RINPERSOON gekoppelde data in voldoende mate te verwijderen of te hercoderen, is het feitelijk onmogelijk om een RinPersoon aan een specifiek persoon toe te rekenen. De omzetting van een A-nummer naar een RinPersoon geschiedt door het CBS.

#### *Toelichting bij het gebruik*

Samen met de indicator voor de oorsprong van persoon-id identificeert dit nummer een uniek natuurlijk persoon.

### **DATUMNATWIJZIGING**

Datum ingang nationaliteitswijziging

*Definitie*

Datum waarop de nationaliteit van een persoon is gewijzigd.

*Toelichting bij de definitie*

Datum waarop de nationaliteitswijziging van de persoon is ingegaan. Betreft de datum zoals vastgelegd in het gemeentelijk bevolkingsregister.

*Toelichting bij het gebruik*

Indien een persoon binnen één publicatiejaar meerdere malen van nationaliteit is gewijzigd komen even zoveel records van deze persoon voor in het bestand. Notatiewijze: JJJMMDD

**DATUMVOLGENDENATWIJZIGING**

Datum ingang volgende nationaliteitswijziging

*Definitie*

Datum waarop de nationaliteit van een persoon is gewijzigd.

*Toelichting bij de definitie*

Datum waarop een eventuele volgende nationaliteitswijziging van de persoon binnen hetzelfde publicatiejaar is ingegaan. Betreft de datum zoals vastgelegd in het gemeentelijk bevolkingsregister.

*Toelichting bij het gebruik*

Indien een persoon geen volgende nationaliteitswijziging heeft meegemaakt is de variabele DATUMVOLGENDENATWIJZIGING gevuld met 88888888. Notatiewijze: JJJMMDD

**PUBLICATIEJAARNATWIJZIGING**

Publicatiejaar nationaliteitswijziging

*Definitie*

Jaar waarin de nationaliteitswijziging van een persoon is geteld.

*Toelichting bij de definitie*

Het jaar waarin de nationaliteitswijziging van de persoon wordt gepubliceerd.

*Toelichting bij het gebruik*

Personen die in het voorgaande jaar van nationaliteit zijn gewijzigd maar van wie het wijzigingsbericht pas na het afsluiten van het voorgaande publicatiejaar is binnengekomen zijn toegevoegd aan het lopende publicatiejaar. Het jaar in de variabele DATUMNATWIJZIGING hoeft dan ook niet gelijk te zijn aan het PUBLICATIEJAARNATWIJZIGING. Een publicatiejaar wordt omstreeks 15 februari volgend op het publicatiejaar afgesloten.

**NATVERKRIJGING**

Verkregen nationaliteit

*Definitie*

De nationaliteit die een persoon heeft verkregen door een nationaliteitswijziging.

*Toelichting bij de definitie*

Verkrijging van het Nederlanderschap anders dan door geboorte. Het Nederlanderschap kan worden verkregen van rechtswege (waaronder door adoptie), door optie, door naturalisatie

(zelfstandige of medenaturalisatie) en door erkenning. Niet meegeteld zijn kinderen waarvan de vader en / of moeder Nederlander is tijdens de geboorte van het kind, vondelingen en personen van de derde generatie. Zij zijn automatisch Nederlander en worden opgenomen in de geboortestatistiek. Nationaliteit: Het wettelijk onderdaan zijn van een bepaalde staat (staatsburgerschap).

*Toelichting bij het gebruik*

De publicatie van nationaliteiten moet volgens een standaard nationaliteitenpublicatielijst plaatsvinden. Deze lijst bevat per publicatiejaar de actuele nationaliteiten. De nationaliteitcodes moeten worden omgecodeerd naar deze nationaliteitenlijst met het referentiebestand NATAKTUEELJJJREFVV.

*Codelijst*

<b>Waarde</b>	<b>Label</b>
0000	Onbekend (0000)
0001	Nederlands (0001)
0002	Behandeld als Nederlander (0002)
....	.....
0499	Staatloos (0499)
0500	Vastgesteld niet-Nederlander (0500)
9996	Staatloos (9996)
9997	Vastgesteld niet-Nederlander (9997)
9998	Behandeld als Nederlander (9998)
9999	Onbekend (9999)

**NATVERLIES**

Verloren nationaliteit

*Definitie*

De nationaliteit die een persoon heeft verloren door een nationaliteitswijziging.

*Toelichting bij de definitie*

Intrekking of afstand doen van een nationaliteit. Het Nederlanderschap gaat verloren wanneer de familierechtelijke betrekkingen waaraan het Nederlanderschap is ontleend verval. Hierbij geldt wel dat het Nederlanderschap in geen geval verloren gaat als daar van staatloosheid het gevolg zou zijn. Meerderjarigen verliezen het Nederlanderschap door vrijwillig een andere nationaliteit te verkrijgen of door een verklaring van afstand af te leggen. Voor een minderjarige gaat het Nederlanderschap onder meer verloren in geval van erkenning, wettiging of adoptie door een niet-Nederlander als de minderjarige daardoor diens nationaliteit verkrijgt of (bij meervoudige nationaliteit) die reeds bezat. Ook dit mag echter niet leiden tot staatloosheid. Daarnaast kan het verlies van het Nederlanderschap niet optreden zolang één van de ouders nog Nederlander is. Nationaliteit: Het wettelijk onderdaan zijn van een bepaalde staat (staatsburgerschap).

*Toelichting bij het gebruik*

De publicatie van nationaliteiten moet volgens een standaard nationaliteitenpublicatielijst plaatsvinden. Deze lijst bevat per publicatiejaar de actuele nationaliteiten. De nationaliteitcodes moeten worden omgecodeerd naar deze nationaliteitenlijst met het referentiebestand NATAKTUEELJJJREFVV.

*Codelijst*

<b>Waarde</b>	<b>Label</b>
0000	Onbekend (0000)
0001	Nederlands (0001)
0002	Behandeld als Nederlander (0002)
....	.....
0499	Staatloos (0499)
0500	Vastgesteld niet-Nederlander (0500)
9996	Staatloos (9996)
9997	Vastgesteld niet-Nederlander (9997)
9998	Behandeld als Nederlander (9998)
9999	Onbekend (9999)

**REGELINGNATWIJZIGING**

Regeling nationaliteitswijziging

*Definitie*

De in de Rijkswet op het Nederlanderschap vastgelegde wijze om het Nederlanderschap te verkrijgen.

*Toelichting bij de definitie*

Belangrijkste in de Rijkswet op het Nederlanderschap vastgelegde manieren om het Nederlanderschap te verkrijgen.

*Toelichting bij het gebruik*

Wijzigingen in de Wet kunnen leiden tot aangepaste, nieuwe of vervallen regelingen. In een PUBLICATIEJAARNATWIJZIGING hoeft niet van alle bestaande regelingen gebruik te zijn gemaakt.

*Codelijst*

<b>Waarde</b>	<b>Label</b>
027	027 Verrijging Nederlanderschap: zelfstandige naturalisatie
028	028 Verrijging Nederlanderschap: zelfstandige naturalisatie
122	122 Verrijging Nederlanderschap: Optie, regeling
123	123 Verrijging Nederlanderschap: Van rechtswege, overig
124	124 Verrijging Nederlanderschap: Van rechtswege, overig
125	125 Verrijging Nederlanderschap: Optie
126	126 Verrijging Nederlanderschap: Optie
127	127 Verrijging Nederlanderschap: Optie
128	128 Verrijging Nederlanderschap: Optie

Waarde	Label
129	129 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
130	130 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
131	131 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
132	132 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
133	133 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
134	134 Verkrijging Nederlanderschap: Mede naturalisatie
135	135 Verkrijging Nederlanderschap: Mede naturalisatie
137	137 Verkrijging Nederlanderschap: Mede naturalisatie
155	155 Verlies Nederlanderschap
158	158 Verkrijging Nederlanderschap: Adoptie
159	159 Verkrijging Nederlanderschap: Adoptie
160	160 Verkrijging Nederlanderschap: Adoptie
161	161 Verkrijging Nederlanderschap: Adoptie
162	162 Verkrijging Nederlanderschap: Adoptie
164	164 Verkrijging Nederlanderschap: Erkenning
165	165 Verkrijging Nederlanderschap: Erkenning
166	166 Verkrijging Nederlanderschap: Erkenning
167	167 Verkrijging Nederlanderschap: Erkenning
168	168 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
169	169 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
170	170 Verkrijging Nederlanderschap: Mede naturalisatie
171	171 Verkrijging Nederlanderschap: Mede naturalisatie
173	173 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
175	175 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
176	176 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
177	177 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
178	178 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
179	179 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
181	181 Verkrijging Nederlanderschap: Optie
185	185 Verkrijging Nederlanderschap: Optie

**Versiegeschiedenis**

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
140827 GBANATGEWIJZIGDENMASSABUS 2013V1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSABUS 2014V1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2015BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2016BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2017BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2018BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2019BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2020BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2020BUSV2	Vervangt V1, verbeterde 2e versie
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2021BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2022BUSV1	Eerste plaatsing
GBANATGEWIJZIGDENMASSA2023BUSV1	Eerste plaatsing